



ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGÉSZ ÉVRE 16.—K | FÉL ÉVRE
NEGYED ÉVRE 4.—K

FOSZERKESZTŐ
DR. BISCHITZ BÉLA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓIRODALOM
BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
TELEFON 108-00.
HIRDETÉSEK MM. SZÁMUTÁSSÁI DÍJSZABÁS SZERINT.

A kincstári nyugdíjasok.

Andreics János nyugalmazott miniszteri tanácsos fölkérték arra, hogy a nyugdíjasok ügyében egy memorandumot dolgozzon ki. Andreics ennek a megbízásnak az előttünk fekvő memorandumtervezet szerint elögel is tett, amelyet a Bányászati és Kohászati Egyesület szeptember 18-án tartott ülésén további intézkedés végett be is nyújtott.

A tervezetet alább egész torjedelmében közöljük.

I. Ez a rettenetes világfelfordulás összes borzalmaival teljes sullyal nehezedik az emberiségre s ha ez az áldatlan állapot még egy ideig tart, kifogyunk mindenből és elfogyunk.

A legfontosabb és a tisztességes élethez feltétlenül megkívántató mezőgazdasági, ipari termékek, élelmi szerek és ruházati cikkek ára oly rohamosan, hátán nem ismerve emelkedik, hogy nemcsak a legszegényebb osztály, de az állami alkalmazottak — tisztviselők, nyugdíjasok is — csekély jövedelmükből vagy egyáltalán nem, vagy csak a legnagyobb erőfeszítéssel, egyre halmozódó adósságinálással tudnak szerényen is szerényebben megélni.

E helyen emlékezzünk meg jelesen a kincstári bányászati és kohászati nyugdíjas tisztviselők, azok özvegyei és árváinak kétségbeejtő anyagi helyzetéről. A nyugdíjas tisztviselők legnagyobb része mai életének előrehaladottabb koránál is mellékfoglalkozást nem űzhet, új pályát már nem választhat, jövedelmét semmi uton nem gyarapíthatja, a várva várt segítség pedig sehonnan sem jön. A nyugdíjas tisztviselő, özvegy vagy árva a hosszú inséges idő alatt mindenéből kifogyott, kinek volt még valamije, azt már régen felette, ruháját, cipőjét elszakgatta, csekély összakuporgatott vagyontkáját, ha ugyan volt, a nehéz idő teljesen felemészítette s urrá lett a nyomor.

Itt segíteni kell, hogy a jobb sorsra érdemes, anyagi romlás végén, csupán az életért küzködő osztályokat megmenthessük.

A termelő, a gyáros, a kereskedővilág és a különféle iparral foglalkozók ezrei ezen folytonosan emelkedő drágaságot nem érzik oly súlyosan, mert a termelt élelmi szerek és iparcikkek emelkedő árdifferenciáit áthárítják a fogyasztó közönségre; az állami bányászati és kohászati, csekély nyugdíjat élvező nyugdíjas tisztviselők, özvegyek és árváknak ez nem áll módjában.

Ebből a kétségbeejtő helyzetből a sentebb említett nyugdíjas tisztviselők, özvegyek és árvákat csak az állam loggyorsabb és tetemes segítsége ragadhatja ki. Ezen méltányos segítséget nemcsak az emberies érzés, de a legfelsőbb állami érdek is megköveteli.

II. A kincstári bányászati és kohászati tisztviselők, özvegyek és árvák jelenben érvényben levő nyugdíj-rendszerét röviden ideiktatjuk.

A szolgálati idő 40 év és pedig olyképpen, hogy minden egyes teljesen betöltött 7 hónap 8 hónapnak

számítatik s így a szolgálati idő *de facto* 35 évre redukálódik, amikor a nyugdíj a legutóbbi javadalmazásnak 100 százalékát adja.

A nyugdíjigényjogosultság a tényleges szolgálat 5 évének betöltésével kezdődik. A nyugdíj összege 5-10 évig bezárólag a tényleges szolgálatban fényleg élvezett javadalmazásnak 40 százalékát teszi. Minden további, tényleges szolgálatban betöltött 1-2 százalékkal emeli a nyugdíj összegét.

Lássuk most az V-XI. fizetési osztályokban 35 évi teljes szolgálat után elérhető legmagasabb fizetés és nyugdíj összegének kimutatását.

Foko-	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	fizetési osztály						
	korona						
			3400	4400			800
		6400	4800	4000	2000		1600
				3600	2600		60

A nyugdíj nagyságának megfelelően a lakbér nyugdíj összege ugyancsak az egyes fizetési osztályok szerint.

	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	fizetési osztály						
	korona						
I-	1440	1120	880	800	680	480	440

Az özvegyi nyugdíj a tisztviselő legutóbbi élvezett fizetése után a következő tabellában állapított meg

Ha a tisztviselő beszámít- lat-összege volt	akkor az özvegyi nyugdíj
(árban)	(koronában)
	1200 korona
	1400
	1600
3600	1800
	2000
	2200
	2400
	2600
	2800
	3000
	3200
	3400
10400	3600

Az elhalt tisztviselő árváinak nevelési járuléka annak az összegnek $\frac{1}{2}$ -ével állapított meg, mely összeget a gyermek anyja özvegyi nyugdíj címén élvez.

Szültőlen, vagyis az egész árvák nevelési járuléka fejenként a járuléknak másfélszeresére tarthatnak igényt az esetben, ha az ilyen árvák száma kettőnél több.

Ha csak egy, vagy kettő szüdtelen árva marad hátra, úgy azok egy gyermeket megillető nevelési járuléknak kétszeres összegére tarthatnak igényt.

A nevelési járuléka a tisztviselő gyermekeinél 24 éves koruk betöltéséig, vagy korukban bekövetkezett ellátásukig tart.

III. A bevezetésben vázolt nehéz megélhetési viszonyok az állam egyik főfeladatává teszik, hogy a kisebb fizetési osztályokban kiszolgált, csekély nyugdíjjal dotált tisztviselőit, azok özvegyeit és árváit lehetőleg leggyorsabban és hathatósan segítse és pedig a nyugdíjösszegek megfelelő emelésével.

Álljon itt egy új nyugdíjtervezet, mely ha nem is biztosít fényes megélhetést, de legalább az éhhaláltól menti meg nyugalomba vonult szakértésüket, azok özvegyeit és árváit.

Erző szívvel, de hideg számításal a következő tervezetet vagyunk bátrán összeállítani.

A nyugdíjak felemelendők volnának oly összeggel, mint amintó összeggel óhajtja az állam segíyezni a tényleges szolgálatban lévő tisztviselőit háborus segély címén.

Az V-VI-ik fizetési osztályban 50 % -kal; a VII-VIII. ik fizetési osztályban 60 % -kal; a IX-X-XI. fizetési osztályban 70 % -kal emelné fel a jelenben élvezett nyugdíjat. Ezek szerint az új nyugdíjtabella ekképen módosulna.

Fokozatok	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	fizetési osztály						
korona							
I.	18000	10800	8600	7040	5440	3740	3060
II.		9600	7680	6400	4960	3400	2720
III.				5760	4420		2380

A házbérek horribilis emelkedése a lakásnyugdíj összegének felemelését is követeli. Javaslatunk erre nézve az, hogy emeltessek a jelenben élvezett lakbérnyugdíj összeg 50 % -al, tekintet nélkül az egyes fizetési osztályokra, azzal a hozzáadással, hogy a jelenlegi nyugdíjtörvény behozatala előtt lakbérnyugdíj nélkül nyugdíjazottak is ugyanezen felemelt lakbérnyugdíjban részesüljenek.

Fokozatok	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	fizetési osztály						
korona							
I-II-III.	2160	1680	1320	1200	1020	720	660

Az özvegyi nyugdíj a gyermekek, illetve az árvák számához mérten volna megállapítandó, miután az özvegynek lakbér nyugdíja nincs, továbbá tekintetbe véve, hogy nagyobb számú családnak nagyobb lakás kell s nagyobb lakás, alapul véve a jelenlegi özvegyi nyugdíj összeget, aránytalanul drágább.

Ha alapul vesszük a jelenlegi özvegyi nyugdíjösszeget, úgy családtalan özvegy nyugdíjösszege 50 százalékkal, egygyermekes özvegy nyugdíja 60 százalékkal, kétgyermekes özvegy nyugdíja 80 százalékkal, kettőnél több gyermekes özvegy nyugdíjösszege 100 százalékkal volna emelendő. Az árvák jelenlegi nevelési járuléka meghagyandó volna, vagyis minden árva az ujonnan megállapított özvegyi nyugdíj $\frac{1}{2}$ -ét élvezné nevelési járuléka címén.

A szüdtőlen, vagyis az igazi árvák, fejenként, tekintet nélkül a testvérek számára, a jelenleg érvényben lévő és egy gyermeket megillető nevelési járuléka háromszorosára tarthatna igényt.

IV. Ezen memorandumtervezet a kincstári fém-bányászati és kohászati nyugdíjas tisztviselők, azok özvegyei és árváinak kétségbeesett kiáltása és gyors segítségkérése, kik csekély nyugdíjokból az élet fenntartására szolgáló legszükségesebb élelmi és ruházati cikkeket sem tudják beszerezni.

A pénztelenség kész betegség. A hiányos vagy éppen rossz táplálkozás, a kellő ruházódás hiánya és a tisztító szerek óriási ára következtében a higiénikus szabályok elhanyagolásának természetes következménye a betegség. Ezen jelenségeket már magukban hordják a betegség csiréit, amely megfertőzi az egész családot, testben erőteljes nemzedék fejlődését megakasztja, sőt el is pusztítja, pedig de nagy szükség leend a rettenetes háború után testben erős s lélekben még erősebb utódokra.

Végül hálátlanság volna ebben a borzalmas időben a legnagyobb inséggel küzdőket elhagyni és sorukra bízni, kik tényleges szolgálatuk idején, sokszor a legmósbólabb viszonyok között is teljes odaadással, teljes tudásukkal, fáradhatatlan szorgalommal iparkodtak megbízásuknak eleget tenni s az állam háztartásában eredményeket felmutatni.



HAZAI HIREK.



Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a bányászati körébe tartozó kezelési ágazatoknál alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában *Szellemey László* főmérnököt, *Bárdos Lajos* bányatanácsosi cím és jelleggel felruházott főmérnököt és *Laczfalvi Ferencz* főmérnököt a VII. fizetési osztályba bányatanácsosokká, *Perczián Károly*, *Cservény Gyula*, *Honek Ignác* és *Andrea János* mérnököket a VIII. fizetési osztályba főmérnökökké, *Grillusz Jenő*, *Jakóby István* és *Faludi Béla* segédmérnököket a IX. fizetési osztályba mérnökökké nevezte ki.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Pszotka Román* főbányabiztost a zagrebi kir. bányakapitányságnál, *László Samu* főbányabiztost az iglói m. kir. bányakapitányságnál, *Huszko Tivadar* főbányabiztost, a gömécibányai m. kir. bányabiztosságnál, ebben a minőségükben és jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a VII. fizetési osztályba, továbbá *Malmosi Mihály dr.* bányabiztos a budapesti m. kir. bányakapitányságnál, *Ribiánszky Kálmán* bányabiztos oravicabányai m. kir. bányakapitányságnál *Holics Endre dr.* bányabiztos a beszercebányai m. kir. bányakapitányságnál, *Alliquander Ödön* bányabiztos a zalatnai m. kir. bányakapitányságnál, *Mészáros László* bányabiztos a zagrebi kir. bányakapitányságnál, *Huszthy Géza* bányabiztos a roznyói m. kir. bányabiztosságnál, *Seyfried Ernő* bányabiztos a pécsi m. kir. bányabiztosságnál jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a VIII. fizetési osztályba főbányabiztosokká, végül *Pehm Kálmán* bányaesküdtet az oravicabányai m. kir. bányakapitányságnál, *Erpf Ede dr.* bányaesküdtet a budapesti m. kir. bányakapitányságnál, *Kollwenz Géza* bányaesküdtet a nagybányai m. kir. bányakapitányságnál, *Réti Jenő dr.* bányaesküdtet a petrozsényi m. kir. bányabiztosságnál, *Cubelic Milán* bányaesküdtet a budapesti m. kir. bányakapitányságnál, *Osváth Béla dr.* bányaesküdtet a zalatnai m. kir. bányakapitányságnál jelen állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a IX. fizetési osztályba bányabiztosokká nevezte ki.

Cégjegyzési hírek. *Hunnia Magyar Robbantószer Részvénytársaság* *Neubner Rihárd* tisztviselőjét cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel.

beszédében utalt azokra az akadályokra és nehézségekre is, amelyek ezidőszert az ipari termelés fejlődésének útjában állanak és veszélyeztetik a magyar gyáriparnak azt az igyekezetét, hogy leküzdhesse az átmeneti idő nehézségeit és megalapozza az ország gazdasági reorganizálását. A miniszterelnök nagy érdeklődéssel hallgatta meg a beszédet, válaszában annak minden egyes részletére kiterjeszkedett és megnyugtató kijelentéseket tett az ipari termelés jövő fejlődése tekintetében.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Einstellung eines Bergwerksbetriebes. Aus Teplitz-Schönau wird berichtet: Das Antimonwerk bei Kuttenplan, das eine Zeitlang auch im staatlichen Betriebe stand, wurde, da der grosse Wasserandrang die ansehnlichen Kosten und schwere Arbeit nicht lohnte, von den gegenwärtigen Besitzern, einer sächsischen Genossenschaft, eingestellt.

Englands Kohlenausfuhr. Nachstehende Zusammenstellung gibt Aufschluss über die grossen Veränderungen, die der jetzige Weltkrieg dem englischen Ausfuhrhandel in Kohlen gebracht hat.

Bestimmungsländer	Ausfuhr in Tons		
	1913	1915	1916
Russland	5,998.434	42.559	4.804
Schweden	4,563.076	2,659.995	1,646.502
Norwegen	2,298.345	2,643.187	2,307.753
Dänemark	3,034.240	3,130.642	2,305.409
Deutschland	8,952.328	—	—
Holland	2,018.401	1,792.951	1,346.129
Belgien	2,031.077	—	—
Frankreich und Algier	14,957.573	18,541.318	18,033.680
Portugal	1,356.081	1,022.755	886.972
Spanien	3,648.760	2,067.732	2,407.764
Italien	9,647.161	5,788.460	5,710.098
Südamerika	6,892.905	2,495.891	1,129.051

Die Gesamtausfuhr (einschliesslich anderer Länder) betrug im Jahre 1913 74.6 Mill. To., im Jahre 1915 44.2 Mill. und im Jahre 1916 41.1 Mill. To. Der Minderbezug der einzelnen Länder ist somit sehr bedeutend. Nur Frankreich macht eine Ausnahme; die von ihm bezogene Menge ist von 14.05 Mill. To. im Jahre 1913 auf 18.5 Mill. To. im Jahre 1915 gestiegen, sie hat dann allerdings im Jahre 1916 wieder einen kleinen Rückgang auf 18.03 Mill. To. erfahren. Die Beteiligung Frankreichs an der Gesamtausfuhr hat sich dadurch von $\frac{14}{74}$ auf $\frac{18}{41}$ bzw. $\frac{18}{41}$ vermehrt. Der Versand nach Deutschland und Belgien hat naturgemäss zurzeit völlig aufgehört. Aber auch die Bezüge Russlands sind infolge der durch den Krieg erschwerten Zufuhr zur völligen Bedeutungslosigkeit herabgesunken. Sehr erheblich ist des weiteren der Anfall in der Ausfuhr nach Schweden, Italien und Südamerika. Englands Kohlenenerzeugung im Jahre 1916 dürfte der Times zufolge hinter der Förderung im vorhergehenden Jahre nur wenig zurückbleiben. Im Jahre 1913 hat die Ausbeute 287.5 Mill. Tons, im folgenden Jahre nur 265.5 Millionen Tons und im Jahre 1915 253 Millionen Tons betragen. In den drei ersten Vierteln des Jahres 1916 sind 192.3 Millionen Tons gefördert worden gegenüber 189.6 Millionen Tons im gleichen Zeitabschnitte 1915; im letzten Quartal 1915 belief sich die Kohlenenerzeugung Englands auf 63.3 Millionen Tons. In der Voraussetzung, dass im letzten Viertel 1916 die Förderung von Kohlen sich auf gleicher Höhe halten wird, kann man daher für 1916 mit einer Gesamtproduktion von 256.75 Millionen Tons rechnen. Dieser wesentliche Rückgang in der Produktion der Jahre 1914 bis 1916 gegenüber den früheren Jahren sowie die Steigerung des Eigenbedarfs infolge des Krieges sind in erster Linie als Ursache der verminderten Ausfuhr anzusehen.

Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft in Hamburg. Im Geschäftsjahr 1916 wurde einschl. 6325 M. d. V. 78.435 M.) Vortrag ein Geschäftsgewinn nach Abzug der Unkosten usw. von 1,820.467 M. (3,753.981 M.) erzielt. Nach Abzug der Abschreibungen von 1,618.973 M. (1,947.656 M.) verbleibt ein Reingewinn von 201.994 M. (1,806.325 M.). Hieraus werden 1 1/2% (20%) Dividende mit 135.000 M. (1,800.000 M.) verteilt und 66.494 M. (6325 M.) vorgetragen. Das gesamte Aktienkapital von 9 Mil. Mark befindet sich in den Händen des Geheimen Kommerzienrats v. Biedemann. Wie der Geschäftsbericht ausführt, ist der Bedarf an Mineralerzeugnissen auch im Berichtsjahre, soweit erforderlich, gedeckt worden. Was die von den behördlichen Ankäufen unabhängige Leuchtöl-Einfuhr anbetraf, so verständigten sich die hierfür in erster Linie in Frage kommenden Gesellschaften untereinander, und es gelang infolge dieser Verständigung, wenn auch unter beträchtlichen Opfern, verhältnismässig erhebliche Mengen nach Deutschland zu bringen. Der Zusammenschluss der Gesellschaften habe ohne Störung und gut gearbeitet. Die Lieferungen der Gesellschaft an Heer, Bahnen und Behörden waren beträchtlich. Damit die für das wirtschaftliche Leben jeweils zur Verfügung stehenden Mengen Leuchtöl über Deutschland verteilt und dem Verbrauch zugeführt werden konnten, war die Gesellschaft auch im Jahre 1916 gezwungen, ihre Absatzorganisation ungeschränkt aufrechtzuerhalten, was nur unter sehr grossen Opfern möglich war. Hierzu kam, dass der ungewöhnlich strenge Winter einen Verkehr auf den Landstrassen stellenweise fast unmöglich machte. Trotz alledem sei es gelungen, die gestellten Anforderungen zu erfüllen. Die mit der Verteilung des Leuchtöls und der Zuführung an den Verbrauch verbundenen Ausgaben und Unkosten waren jedoch derartig gross, dass das Leuchtöl-Verkaufsgeschäft einen sehr erheblichen Verlust gebracht hat. Wenn man trotzdem in der Lage sei, einen allerdings nur recht bescheidenen Gewinn zu verteilen, so liege der Grund hierfür darin, dass die Gesellschaft, ausser einem kleinen Gewinn aus den Verkäufen anderer Mineralerzeugnisse, Einnahmen aus Beteiligungen an anderen Unternehmungen, sowie aus Zinsen von Wertpapieren und Guthaben gehabt habe. Nach dem Vermögensausweis betragen die Bankschulden, Wechsel, Wertpapiere und Beteiligungen 15,745.605 M. (24,049.960 M.), die Bestände an Petroleum, Petroleumerzeugnissen, Fässern und Gebinden 13,366.295 M. (8,487.612 M.) und die Aussenstände 22,961.788 M. (33,836.754). Andererseits stellen sich die Verbindlichkeiten und Vorräte auf 59,563.986 M. (72,896.140 M.).

Hasper Eisen- und Stahlwerke. Die Hasper Eisen- und Stahlwerke erzielten nach Abschreibungen von 4.5 Millionen Mark (i. V. 2.0 Millionen Mark) einen Überschuss von 5.99 (3.86) Millionen Mark, woraus wieder eine Dividende von 16 Prozent vorgeschlagen wird.



Schulz & Co.
OKL. MERNÖK

GYÁRKÉMÉNYEK-KAZÁNBÉFALÁZÁSOK

BUDAPEST VII. ARÉNA UT. 80. SZÁM. TELEFON 1234

SCHULZ
GÖZTÉGLÁGYÁRAK R.T.